

Český horolezecký svaz

HOROLEZEC

ročenka Českého horolezeckého svazu 2011

Český horolezecký svaz

Tvrdošín IXc, Edita Vopatová, foto „Kletterkiddies“

HoroLezec
ročenka ČHS pro rok 2011
Neperiodická tiskovina, neprodejné

Autoři: Zdeněk Hrubý (úvodník) a Petr Resch
(články, rozhovory)
Textová korektura: Pavla Doubková
Grafická úprava a výroba:
Tiskárna Dvořák, Dobříš
Obsah příspěvků je platný k 31. 12. 2011
Přední strana obálky:
Manaslu, archiv Honzy „Trávy“ Trávníčka
Zadní strana obálky:
Žihle, foto Petr Resch

Hore zdar,

a ne jen jedné hore. Lížu si rány ze šutrů a ledů, ohlížím se rokem zpět. Sluncem spálená kůže z míst dalekých i blízkých valem bledne, aby udělala místo slunci a mrazu zimy.

A tak je to pořád, kolotoč let našich lezeckých životů. Pár chytů a rampouchů nevydrželo, sem tam lepička na botě ne a ne ustát rajbas, pár šutrů letělo s odporným svistem příliš blízko hlavy, sněhy na horách se nějak často a radostně převlékají do lavin. Z toho náš vlas zešedne, nikoliv z vážných starostí usedlých občanů.

Radosti však neubývá. To předchozí jsou úsměvné vzpomínky kdesi v koutku hlavy. Mnohem větší díl mysli zabírají obrazy z hor a skal, a ten největší radostné těšení na další lezení tam a onde.

Vybrali jsme pro Vás v Ročence malý vzorek z toho, co se letos lezlo, vylezlo i nevylezlo. Co se povedlo na závodech.

Horolezcem roku byl opět přesvědčivě vyhlášen Adam Ondra. Jeho kvality by nám bez váhání potvrdil celý svět. Avšak nejen Adam je české lezení.

V nejvyšších kopcích se Radek Jaroš se zařadit buldozeru blíží ke svému cíli – zdolání 14 osmitisícovek, a stanul na vrcholu Lhotse.

Vylezlo se na Manáslu a bojovalo se srdnatě o prvovýstup v obludně rupalské stěně Nanga Parbat nebo v pilíři Rakaposhi.

V těžkých mixech osvědčení Stoupa s Bačou čistili Ganek a Lucie Hrozová vybojovala rozhodně velmi nedámský prásk Law and Order. Ondra Beneš se usídlil v El Capitanu a v Erectissime je posekáno, přelez vcelku.

Adam Ondra stále s radostí řadí v 9b klasifikaci na skalkách a pro změnu taky v 8C a dokonce 8C+ boulderech, zatímco na pískách se urodily tři jednáčky vzorně dle našich drsných pravidel. Zarputili závodníci bojují o medaile ve světové špičce a Adam Ondra přivezl z mistrovství světa stříbro a bronz.

To vše a mnohé jiné výstupy tvoří docela optimistickou sbírku na to, že veřejnost většinově vnímá horolezce jako malý hlouček exotických podivínů, kteří to tak z nepochopitelných důvodů v životě mají. Ale i v tom vnímání se jakoby blýskalo na časy. Sem tam i TV a noviny přijdou na to, že české horolezectví má kvalitu viditelnou ve světě. Ale to není to hlavní. Jezdí se do hor, ledy, skály a umělé stěny jsou obsypány lezci, lezecké weby žijí a na festivalech spousta lidí hltá obrázky a příběhy z lezení.

Zdeněk Hrubý na vrcholu Aiguille Verte, foto Vladimír Hlaváč

Se záležitostmi úředními řádky plnit nebudu. Český horolezecký svaz funguje ve službě horolezcům. Tu radostněji, tu klopotněji. To poznáte i na novém webu spuštěném s Novým rokem. Ne vše je perfektní, ale my bafuňáři se snažíme, s nejprostším přesvědčením, že ku prospěchu horolezcům. Zachovejte Svazu přízeň a přiveďte do něj další lezce. Abychom mohli zvládat všechn váš servis, včetně údržby skalních oblastí a zachování jejich přístupnosti v jednáních s ochranou přírody.

Všichni jsme na tom stejně – omladina nedávno plenám odrostlá, sápací se dychtivě a bez zábran po svých prvních skalkách a vrcholcích, krasavice a junáci zvučných jmen na vrcholu sil s drzými ambicemi, jimž není žádná skála dost těžká a žádná hora dost vysoká, horolezci otlučení desítkami let po čertech dáblech, u nichž všichni kolem už dávno vzdali úsilí přesvědčit je, aby „už toho koukali nechat, včera bylo pozdě“. Všichni máme zase sbalený bágel u dveří.

Stoupejme. V teple jižních skal za konec malíčku nebo v mrazu Himálaje se zvonícími cepíny a mačkami. Stoupejme!

Obsah:

Editorial	3
Události roku 2011	4-13
Nejvyšší velehory	4
Nižší velehory mixového charakteru	5
Big Wall	6
Nesoutěžní skialpinismus	7
Skály	8
Tradiční pískovcové lezení	9
Bouldering	10
Závody na umělé stěně	11
Závodní skialpinismus	12
Drytooling závodní a nesoutěžní	13
Tendon Cup v roce 2011	15
Skály všude, kam pohlédneš...	16-17
S Markem Holečkem o expedici na Nanga Parbat	18-20
Igor Koller o Tatrách...	22-25
MS Arco	26-28
Lezecký park Alkazar	31

Lhotse, foto archiv Radka Jaroše

Nejvyšší velehory

V horách nejvyšších se v roce 2011 pohybovalo několik českých družstev s rozdílnými cíli. Dvě, vedená klasickými výstupovými trasami, stanula na vrcholcích osmitisícovek, jedno, ač s velmi ambiciózním cílem, vrcholu nedosáhlo, rozhodně jej však nelze považovat za zcela neúspěšné. Radek Jaroš stanul v květnu na své dvanácté osmitisícovce, Lhotse (8516 m), a opět se tak přiblížil k svému cíli zdolat všech čtrnáct vrcholů nad 8000 metrů. Pár dní před Radkem stanuli na Manáslu (8163 m) Jan Trávníček a Jakub Vaněk. Ostřílené duo Mára Holeček a Zdeněk Hrubý si vyhlédlo nejvyšší stěnu na světě, čtyři a půl kilometru vysokou rupalskou stěnu na Nanga Parbat (8125 m). Nejvyššího bodu dosáhl po sólu pokusu Marek, když vystoupal do výšky 7200 metrů. Stěna odolala, ale cesta vzhůru byla nalezena!

Vzpomínka na Eiger, Lomnický štít, foto archiv Pavla „Bači“ Vrtíka

Nižší velehory mixového charakteru

V březnu se dvojice Dušan „Stoupa“ Janák a Pavel „Bača“ Vrtík pustila do „Centrálního koutu“ v galerii Ganku. Celou cestu vylezli ve dvou dnech volně bez použití umělých pomůcek, přičemž obtíže výstupu dosahují stupně 8 UIAA a M8-. Třetí den vystoupila dvojice na vrchol samotného Velkého Ganku. S další nadcházející zimou, v prosinci, se „Bača“ pustil s Milanem „Mejlou“ Doležalem do další obrovské tatranské stěny, 700 metrů vysoké JV stěny Lomnického štítu. Zde za tři dny vytyčili zcela novou 21 délek dlouhou cestu „Vzpomínka na Eiger“, která, citujeme, „skýtá krásné lezení v pevných žulových plotnách i rozbitých koutech o obtížnostech 6+, technické lezení do obtížnosti A3, mixové lezení v ledu a zamrzlých travách, špatné bivaky a nádherné výhledy“.

Big Wall

Ondra Beneš s Richardem Nyekim přelezli volně cestu Freeride na americkém El Capitanu maximální obtížnosti 5.13a. Ve 34 délkách výstupu strávili tři a půl dne. Dušan „Stoupa“ Janák se letos se silným slovenským parťákem Mirem Peťou vrátili do severní stěny Cimy Grande a úspěšným souvislým přelezením uzavřeli kapitolu Erectissima. Prvovýstup, který byl postupně v letech 2009 a 2010 vylezen technicky a následně i volně po jednotlivých délkách.

Erectissima, Cima Grande di Lavaredo ⇨
archiv Dušan „Stoupa“ Janák

👤 *Tre Cime di Lavaredo, Michal Mestek*

Nesoutěžní skialpinismus

Čtyřčlenné skupině pod vedením Jiřího Kočary se podařilo uskutečnit přechod Grand Combinu (4314 m) s výstupem jižní stěnou a sjezdem severní stěnou, hodnotný je též sjezd kuloáru Presten na Lofotech v Norsku Pavla Pospíšila a spol. Neúspěšné bylo bohužel třítydenní působení mezinárodní česko-slovensko-ruské skupiny v Arménii a Gruzii v únoru 2011, kde se kvůli velmi špatným sněhovým podmínkám nepodařilo plnohodnotně uskutečnit nic z původně plánovaných výstupů a sjezdů.

☞ Výstup ze sedla Vorotan, Turecko, foto: Jan Pala

Výstup na Grand Combin, foto: Petr Novák

Skály

Světovému lezení na skalách nadále vévodí mladík z české kotliny Adam Ondra. Lezení s lanem se věnoval zejména zjara, kdy ukořistil čtyři výstupy klasifikace 9b a přidal pět cest obtížnosti 8c+ stylem OS. Na domácí půdě v Moravském krasu přidal těžké 9a+, Perlorodku. V roce 2011, stejně jako o rok dříve, získal Adam Ondra nejprestižnější ocenění udělované nejlepšímu skalnímu lezci či lezkyni Salewa Rock Award. Po dlouhých letech se také české ženské lezení dočkalo průlomového výstupu. Kristýna Ondrová jako první přešla cestu obtížnosti 10+, když ukořistila „Kudlanku nábožnou“.

👉👉 Adam Ondra v cestě Owershadow, Malham Cove

👉 Chaxi Raxi 9b, Oliana, leze Adam Ondra
obě foto Vojtěch Vrzba

Chaxi Raxi 9b, Oliana, leze Adam Ondra, foto Vojtěch Vrzba

Tradiční pískovcové lezení

Rok 2011 přinesl tři nové jedenáctky. Během soustředění reprezentace skalního lezení v labském údolí vznikla dosud nejtěžší linie českých pískovcových skal „To tu ještě nebylo“ klasifikace X1a AF. Autory jsou Ondra Beneš a Adam Ondra. Na Ostaši přibyla cesta „Ahoj“ X1a RP od Petra Resche (1.PP) a Karla He-gra, levý břeh labského údolí má ještě jednu novou jedenáctku, výstup „V Číně jedí psi“ X1a RP od německého autora Andrease Jorga, jehož první souvislý přelez si připsal Martin Stráník. Nejúspěšnější českou ženskou „písačkou“ je i nadále Edita Vopatová, která v roce 2011 přešla tři cesty klasifikace Xb.

*vlevo Černá zmije Xb, Jiří Romanovský, foto Kletterkiddies
vpravo projekt, Ondra Beneš, foto Kletterkiddies*

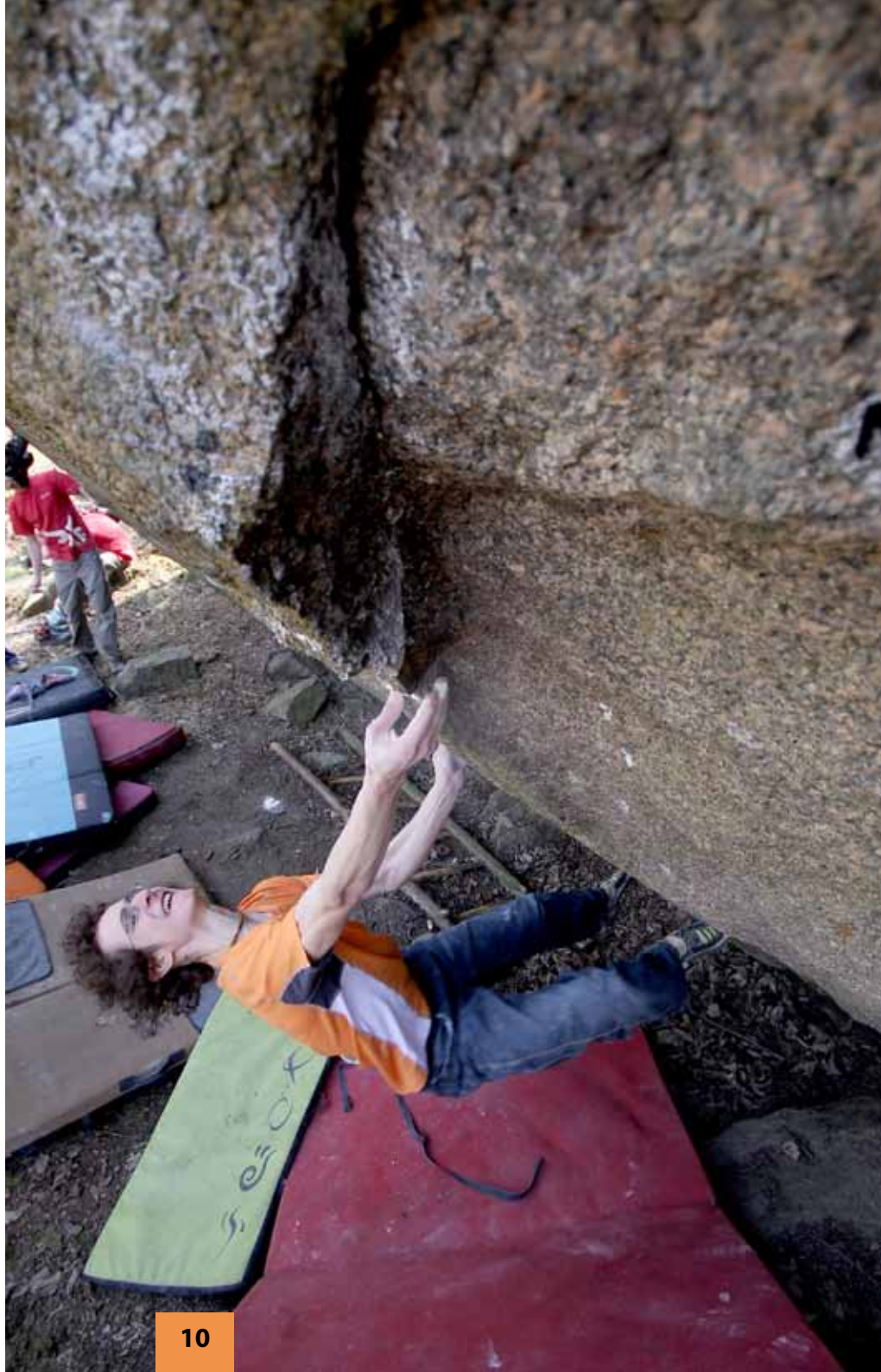

Bouldering

Řadu posledních let nejlepší světoví boulderisté neustále „nafukují“ stupeň 8C jako limit, přes který nechtějí jít. Adam Ondra se po několika přelezeneých boulderech klasifikace 8C odhodlal k prolomení této mety a svému vlastnímu boulderu Terranova navrhl obtížnost 8C+. Do konce roku potom stihl ještě jako první zopakovat boulder Itala Christiana Coreho „Gioia“, o němž se také mluvilo jako o možném 8C+. Adam obtížnost potvrdil, a je tak jediným světovým lezcem se dvěma bouldery v tomto stupni. Dvě Češky lezou v současnosti bouldery za 8A, maminka Jitka Mázlová a dcera Monika Kuhn-Gaberová.

Stix 8B+, leze Adam Ondra, foto: Karel Hegr

Adam Ondra v boulderu Terranova 8C+
 foto: Vojtěch Vrzba

*Adam Ondra ARCO 2011
Foto: Tomáš Binter mladší*

Závody na umělé stěně

Vrcholem každé závodní sezóny jsou mistrovství. Z toho nejdůležitějšího, tedy z MS v italském Arcu, přivezl tři medaile Adam Ondra. Stříbrnou z boulderingu a bronz z lezení na obtížnost. V součtu to Adamovi vyneslo zlato v kombinaci. Z ostatních účastníků byl nejvýše Libor Hroza, pátý v lezení na rychlost. Junioři měli svou vrcholnou soutěž, mistrovství světa, v rakouském Imstu. Nejlepší umístění z lezení na obtížnost přivezla Andrea Pavlincová, která skončila 12. v kategorii B, v „béčku“ závodí i náš nejlepší junior v rychlosti, Jan Kříž, který skončil čtvrtý.

Závodní skialpinismus

Letošní mistrovství světa ve skialpinismu se konalo v italském Claut v polovině února. Po přestupu do kategorie do 23 let se blýskla Karolína Grohová pěkným 4. místem ve vertikálu. Příslib dobrých výsledků se odrazil i ve výkonu mladého kadeta Dominika Sádla. V jednotlivcích se umístil na 6. místě a ve sprintu si ještě o jednu příčku polepšil. Dalším cílem reprezentanty bylo umístění v celkových výsledcích Středoevropského poháru. Dominik Sádlo, Petra Volfová i Radek Groh ve svých kategoriích vyhráli. V hlavní kategorii mužů se na druhé příčce umístil další reprezentant Michal Štantejský.

Scarpa Český pohár, foto archiv ČHS

foto v pozadí: Středoevropský pohár ve Vysokých Tatrách, archiv ČHS

Drytooling závodní a nesoutěžní

Historicky první mistrovství světa v drytoolingu se konalo v rumunském Busteni. Z něj si tak trochu nevděčné čtvrté místo odvezla Lucie Hrozová. Celkově skončila Lucie v SP na vynikajícím druhém místě. Lucie Hrozová vévodila také nesoutěžnímu drytoolingu. Počátkem roku přelezla jednu z nejtěžších mixových cest na světě, cestu Law and Order M 13+.

📍 *Low and order M13+, foto archiv Lucie Hrozové*

➡ *Lucie Hrozová*

Edita Vopatová HUDY, Rock Empire a Wild Roses team

HUDY

WILDROSES

MILLET
MOUNTAIN BY EXPERIENCE

ROCK®
EMPIRE

LA SPORTIVA®
innovation with passion

 Black Diamond™

www.hudy.cz

Tendon Cup – seriál závodů v lezení na obtížnost určený „začínajícím a mírně pokročilým lezcům“ do šestnácti let, proběhl v roce 2011 obdobně jako v letech předchozích: Celkově deset závodů rozdělených na českou a moravskou část (v každé po pěti závodech) se samostatným finále v každé části, čtyři věkové kategorie A, B, C, D umožňující startovat i nejmenším dětem, desítky obětavých pořadatelů, z nichž mnozí jsou u těchto závodů od jejich vzniku, a samozřejmě ceny od společnosti Lanex, a.s., která tyto závody podporuje a propaguje.

Obě oblastní části závodů se konaly na osvědčených místech: Čechy - Hejnice, Újezd nad Lesy, Pardubice, Trutnov a Sobotka; Morava – Olomouc, Vyškov, Orlová, Prostějov a Lanškroun. Moravské série se zúčastnilo celkově téměř devadesát chlapců a obdobný počet dívek. České závody měly účast o něco vyšší, téměř 140 chlapců a zhruba 130 dívek.

V Lanškrouně, kde vyvrcholila v polovině listopadu moravská část závodů, byli vyhlášeni i celkoví vítězové moravské části Tendon Cupu:

Kat. D (roč. nar. 2001 a mladší)	Eliška Adamovská, Lukáš Doleček
Kat. C (roč. nar. 2000 – 1999)	Tereza Sadílková, Vojtěch Vlček
Kat. B (roč. nar. 1998 – 1997)	Andrea Pokorná, Adam Smiga
Kat. A (roč. nar. 1996 – 1995)	Petra Vávrová, René Daňa

Česká část Tendon Cupu měla své finále na konci listopadu v Sobotce. Celkové vítězství v „českém“ Tendon Cupu získali následující závodníci, z nichž dva (Vojta Vlka a Andrea Pokorná) se stali vítězi moravské i české série:

Kat. D	Kateřina Matušová, Marek Jeliga
Kat. C	Michaela Šachová a Vojtěch Vlček
Kat. B	Andrea Pokorná, Vojtěch Sedláček
Kat. A	Johana Nováková, Matěj Burda

Tendon Cup 2011 byl jubilejní a současně přelomový, neboť počínaje rokem 2012 se jeho koncepce částečně mění. Důvodem je to, že firma Lanex a.s. se stává hlavním podporovatelem závodů mládeže v lezení na obtížnost a začíná podporovat i naši „první ligu“ – závody Českého poháru včetně mistrovství ČR. V roce 2012 se tedy můžeme těšit na sedm závodů Tendon Cup Českého poháru mládeže v lezení na obtížnost a na šest závodů Tendon Cup regionálního poháru mládeže v lezení na obtížnost, následovníka dosavadního Tendon Cupu.

Božena Valentová,
PR

singing rock

partner
Českého
horolezeckého
svazu.

www.singingrock.cz

Skály všude, kam pohlédneš

rozhovor s Vladimírem Wolfem, předsedou Vrcholové komise

Vrcholová komise je jedním z nejdůležitějších pilířů Českého horolezeckého svazu. Kdokoli lezl na tuzemských skalách, nemohl se nesetkat s její činností. Její práci (nejen) v uplynulém roce shrnuje v následujícím rozhovoru předseda Vrcholové komise Vladimír „Vlk“ Wolf.

Ty máš Vlků takovou hezkou funkci. Všichni kolem tebe vrtají, a ty potom slízneš smetanku za všechny, že se tím můžeš pochlubit. Jak daleko je toto tvrzení od pravdy?

Možná to tak na první pohled vypadá, ale vezmi si, že jsem taky správce, takže vrtám taky. I když letos jsem měl takový odpočinkový rok, ale třeba v roce 2008 jsem osadil třetinu všech borháků na nepískovcových skalách. ☺ Ale teď trochu vážněji. V naší komisi to není o jednotlivcích, ale o celém systému. Já se hlavně snažím, aby kluci měli v oblastech dost jistěni na výměny a prvovýstupy a na další opravy. Kluci z místních komisí plánují, co a kde je třeba přednostně udělat, a nakonec nastoupí ta spousta jednotlivých správců, a tu práci udělají. Vždyť když si spočítám, kolik lidí se okolo toho po republice motá, tak je to skoro 200 lezců. Takže já se nechlubím za sebe, ale ukazuji, kolik práce udělali ti mnozí bezejmenní ve prospěch nás všech lezců a o kolik se zase zvýšila, díky jejich práci, bezpečnost na našich skalách. Navíc pořad vymýšlíme jak zefektivnit (fuj to je tedy slovo, ale lepší mě nenapadá) výměnu a přizpůsobit jednotlivá jistěni co nejvíce potřebám oblastí tak, aby ta jistěni byla kvalitní, bezpečná a navíc cenově co nejvíce přijatelná.

Můžeš zkusit nějaká čísla za poslední rok? Kolik se navrtalo, kolik vyjednalo povolení, kolik udělalo přístupových cest...? Dá se to v sumáři třeba vyjádřit i odpracovanými hodinami?

Tak s čísly jsi mě teď dostal, zkusím to nějak z hlavy alespoň orientačně. Celkem šlo do skal, ať už na výměnu či prvovýstupy, okolo 2 100 borháků do nepískovcových oblastí a okolo 1 100 kruhů a borháků do pískovcových oblastí. Hlavně je potěšující ten trend u pískovcových oblastí a myslím si, že příští rok tam bude číslo ještě vyšší. O povoleních by ti asi více řekla tajemnice, která to má přesně pod palcem, ale odhadem počítám okolo 6 až 8. Zde však číslo vůbec není důležité. Je důležitý výsledek, za kterým jsou desítky či stovky hodin neviditelné práce. Je pravdou, když tak nad tím přemýšlím, že celkem dost ve skalách děláme,

ale málo tu práci prezentujeme, a pak se ozývají ty hlasy, co vlastně pro nás svaz dělá. Budu se muset zamyslet nad tím, že by nebylo špatné spočítat ty hodiny práce u některých činnostech, jako je například vyjednání konkrétní výjimky, oprava přístupových cest, třeba na Suškách, bez nichž by nás odtamtud již dávno vyhnali, či výměna jistěni v jednotlivých skalách. Třeba by si potom mnozí lépe uvědomili, kolik to stojí a že vlastně částka, kterou přispívají na chod svazu, není zase tak vysoká. I když osobně si myslím, že pro lezce by to nemělo být o penězích, ale hlavně o hrdosti z příslušnosti k určité skupině.

Co byly takové ty největší akce, jak z hlediska práce v oblastech, tak z pohledu vyjednávání s orgány OP?

Z pohledu OP je to neustálý kolotoč vyjednávání výjimek pro jednotlivé skalní oblasti, protože výjimky bývají časově omezené, a tak jich každý rok vyřizuje svaz za pomoci jednotlivých OVK několik. Z těch letošních bych vypíchl aspoň tři, které jsou podle mě nejzajímavější. Na západě je to výjimka pro Bořeň, dále je to výjimka na dalších pět let pro oblasti v samém srdci pískovcového lezení, v Českém ráji, a na úplném východě naší země se podařilo po letech vyjednat výjimku pro Pulčinské skály, které se nachází nedaleko známých „Čertáků“ u Lidečka. Kdo si někdy zkusil něco vyjednat, ví, kolik to dá práce a výsledek bývá někdy dosti nejistý, ale jsem rád, že se daří udržovat lezecké terény přístupné pro další generace lezců a občas získat nově povolení i pro nějakou tu historickou lokalitu (např. Martinka či Trůn na Pálavě, právě Pulčinské skály...). A co se týče prací, tak jak jsem to avizoval již dříve, těžiště se nám posouvá z nepískovcových oblastí, které jsou dnes již většinou v dobrém stavu, do těch pískovcových. Letos se pracovalo hodně třeba na Hruboskalsku a v Labáku, kam šlo nejvíce jistěni, a zrovna dnes mi došly požadavky od Jeníka Pletichy na příští rok na Labák a z nich vidím, že zápal pro věc je tam velký, a to mě těší.

A opačně, co se nepovedlo nebo trvale nedaří.

Řekl bych, že se nedaří nějak systémově řešit generační obměnu v některých OVK tak, aby tyto komise pracovaly naplno a byly kontinuálně doplňovány mladými lezci. Prostě se občas stane, že v některé oblasti se nechá situace vyhrotila a až je to neúnosné pro místní, potom ji začnou teprve

řešit a angažovat se. Letos byla tato situace třeba v lužicko-jizerské komisi, kde se toho na Novoborsku po určitých excesech chopili kluci okolo Martina Chába a Jirky Vodrážky. Nebo teď poslední případ z Panteonu, kde jeden samozvaný spasiťel skal nezůstal nic dlužen své pověsti a nadělal zde lezcům dost problémů, přičemž sám zcela jistě porušoval pravidla hry zde stanovená. Jsem sice pacifista, ale tohle kdyby zkusil u nás, tak to velmi rychle dopadne tak, že si to s ním někdo vyřídí ručně a stručně, jako za starých časů a byl by klid. Občas mně mnozí lezci přijdou jako trochu hloupější lidé, kteří v rámci uspokojení svého ega řeší různé pohledy na jednu věc (třeba magnézium) veřejně na nejrůznějších webech a nechápou, že tím nejvíce škodí jen sami sobě a všem lezcům, protože si to samozřejmě přečtou i nelezci či lidé ze státní správy. A bohužel to nevytváří potom ten nejlepší obrázek o lezecké komunitě. Jak říkám, čert nám byl dlužen tato média, dřív se lezci sešli v hospodě, pohádali se a vše si vyříkali u piva a byl klid. Nic nešlo mimo komunitu.

Zastavím se ještě u jedné konkrétní akce, a to u setkání se zástupci OP. Můžeš tuhle akci nějak přiblížit? Máš stejný dojem jako já, že čím více s ochránci komunikujeme, tím více se nám daří bořit určité mýty a více si rozumíme? Bylo to vlastně setkání zástupců jednotlivých správ CHKO či národních parků se členy OVK a zájemci z řad lezecké veřejnosti v Praze na Strahově. Bylo tam předneseno několik zajímavých prezentací z obou stran, ale hlavně se někteří lidé poznali trochu blíže. O komunikaci jde v této oblasti především a potom hlavně taky o to, že když se na něčem domluvíme, tak by to mělo platit a neměli bychom porušovat pravidla hry. Víš, kolikrát jsem byl někde na jednání, a lidé ti řeknou: jak vám máme věřit, před vámi tu bylo už x jiných, něco naslibovali, a pak to nedodrželi, jak můžeme věřit zrovna vám? V tom vidím ten zásadní problém, nemůžeme slibovat to, co nemůžeme splnit, ale musíme se chovat korektně. Já bych náš vzájemný vztah s lidmi z OP přirovnal tak trochu k manželství, obě strany mají zájem si vybudovat co nejlepší domov, o němž mají každý svoji představu a potřebují o tom komunikovat a neustále se domlouvat tak, aby výsledek byl co nejlepší a spokojeni skončili oba. Když se v tom pohybuješ déle, vidíš, že lidé z OP nejsou tví nepřátelé, mnohdy je tomu naopak, snaží se mnohým volnočasovým aktivitám, tedy nejen lezcům, vyjít vstříc, ač jim to zákon neukládá a pro ně by bylo daleko jednodušší se řídit zákonem a použít jej jako kouzelné zaklínadlo pro slovo „nejde“.

Koncem roku 2011 byl vybudován první lezecký park v Alkazaru v Českém krasu. Můžeš tuhle aktivitu nějak přiblížit a nastínit, zda je potenciál pokračovat v dalších oblastech?

Lezecké parky jsou kapitola sama pro sebe. Mnozí rádi jezdí do podobných oblastí třeba v Rakousku, ale kdyby to měli mít na skalách někde za humny, hned se tváří jako nepřátelé těchto oblastí. Musíme si říci, co chceme. Je spousta lidí, kteří si lezení v přírodě chtějí vyzkoušet, protože je zcela odlišné od toho na stěnách, navíc mnohé horoškolky nemají kde a na čem nové adepty učit, a co s tím. Svaz by se sice mohl tvářit, jako že ho to vůbec nezajímá, ale myslím si, že by se měl snažit poskytnout nějaké podmínky všem, a ne se jen starat o určité skupiny. Zatím se stává, že takovéto lidi či horoškolky často potkáme v běžné oblasti, a není to pro mě jako pro lezce, co si jde něco vylézt a na skály si odpočinout, moc příjemné, ale na druhou stranu chápu, že se to musí někde naučit, a my, když jsme začínali, jsme nebyli o nic lepší, taky nám to nešlo, dělali jsme chyby... Proto vidím v lezeckých parcích určitou možnost, jak tyto začínající lezce, ale nejen je, třeba i rodinky s dětmi, soustředit sem, kde si to budou moci v klidu a bez zbytečného stresu vyzkoušet, pobavit se a strávit třeba pěkný den v přírodě. A o to hlavně jde, pořád je lepší, když lidé tráví volný čas nějakou aktivitou, a ne korzováním po nákupním centru. Takže věřím, že pomalu a jistě i u nás tyto lokality budou postupně přibývat, a jednou třeba i my, až přijde náš čas, budeme rádi za to, že je máme a že se nezbavíme ☺.

Pravou rukou vrcholové komise je komise materiálová. Její neúnavný předseda Vladimír „Těša“ Těšitel již řadu let zkouší mj. nejrůznější fixní jističí pomůcky z pestré škály materiálů při rozličných způsobech ukotvení. Výsledky se pak přenášejí do praxe tak, aby osazená jištění byla bezpečná nejen z hlediska materiálového provedení, ale také správně kotvená. Například v červenci 2011 proběhlo na toto téma velmi zajímavé školení správců skal v Dolním Žlebu. Z této zajímavé akce si všichni zúčastnění odnesli řadu zajímavých informací jak o fixním vrtaném jištění, ale také například o životnosti stabilních smyček. Nejzásadnější informací směrem k veřejnosti však bude poselství, že rozhodně ne všechna podomácku vyrobená jištění jsou bezpečná, ačkoli jsou o tom jejich autoři přesvědčeni, což potvrdily i trhačské zkoušky. Kdo chce dělat prvovýstupy, měl by tedy bez výhrady používat normovaná jištění. I proto na ně ČHS prvovýstupcům přispívá.

S Markem Holečkem o expedici na Nanga Parbat

Zkus, Máro, na úvod říci něco o stěně samotné. Co tam vede, jak hodně se leze a čím je výjimečná. Jinými slovy proč zrovna rupalská stěna?

Začnu popisem hory jako takové. Nanga Parbat se svými 8 125 metry je dominantou širokého

okolí. Jedná se o poslední západní val himálajského hřebene, který ohraničuje meandr řeky Indus. Na druhém břehu tohoto veletoku se zvedají díky nárazu indické desky, která prvotně dala vzniknout Himálaji, také dvě další významná pohoří v Pákistánu, což je Karákoram a Hindúkuš. Právě ty pradávné síly hornin pomohly vzniknout něčemu tak jedinečnému, jako je hora Nanga Parbat. Těch „nej“, má hned několik. Od koryta řeky k vrcholu Nangy, který je vzdálen vzdušnou čarou necelých dvacet kilometrů, je rozdíl převýšení sedm kilometrů, a tím tvoří nejhlubší údolí světa. Pak samotné stěny, jako rakhioťská, diamířská a rupalská, jsou nejvyšší na této planetě. Obzvláště rupalská zeď neboli jižní monstrum, se zvedá z údolí přes 4 600 metrů. Jinými slovy nic podobného nikde jinde nevidíte. Za čtyřicet let, kdy se o průstup snažily

různé výpravy, tak uspěly všehovšudy pouhé čtyři expedice a vznikly jen tři linie v centrálním Rupalu

Otázkou je proč?

Jednoduché, jak facka. Kopec je o více jak jeden kilometr vyšší než přilehlé okolí a je přirozenou záchytnou bariérou pro postupující počasí, tudíž první mínus je mikroklima s nepředvídatelnými zvraty počasí. Další, nejmarkantnější negativum, které válcuje vše předchozí, je samotná délka výstupu, kde od samotného nástupu do stěny se musí poměrně dramaticky lézt bez jediného chodeckého kroku. Jen pro srovnání, jde o dva a půl Eigeru nebo něco málo přes čtyři El Capitány postavené na sebe, přitom vše sahá až do řídkého vzduchu a končí v osmi kilometrech.

Na začátku byla otázka, na kterou stále dlouhým odpověď. Baví mě pokoušet tu rozmanitou škálu lezení od sportovního, bigwallového, mixového, až po lezení jako je rupalská stěna, kde se vám hodí vše předchozí a k tomu musíte ještě přihodit ze svých dovedností něco navíc, včetně odhodlání. Takové výzvě mě a Zdeňkovo lezecké srdce nedokázalo odolat. Cíl byl jasný, pokusit se na tento monument vylézt alpsky, a pokud možno novou variantou.

V poslední době jezdíš na velké akce se Zdeňkem Hrubým. Proč zrovna s ním a nelezete si už krkem, tím spíš, že kromě nosičů prakticky měsíc nepřijdeš s nikým jiným do styku?

Můžu mluvit jen za sebe a jasně říkám „Ne“. Na akce si vždy pečlivě vybírám, s kým chci jet. Zdeňk pro mne není jen kamarád, ale i vyrovnaný parták pro lezení, které hodláme spolu na těchto výpravách dělat. Neexistují mraky lidí, z kterých by se dalo vybírat, je jich jen limitní počet. Zdenka má bohaté zkušenosti, a proto i klid vyzrálého horala, který se nedá načíst, ale pouze prožít. Má v sobě buldočí vytrvalost, která mu byla nadělena do kolébky. Takže asi takto.

Jak je to s aklimatizací v místech, kde není zrovna moc „chodeckých“ kopců?

Jednoduše blbě. Jednalo se o naše podcenění a daň lokalitě, kde jsme byli poprvé. Informací nebylo přehřelá a předchozí výpravy měly výhodu v tom, že postupovaly expedičně, tudíž se aklimatizovaly při samotném výstupu. Nám se nakonec po různých strastech povedlo jakžtakž totéž na okolních štítech. Příští léto, než hupneme znovu pod Rupál, se budeme aklimatizovat už na diamírské stěně, která je mírnější, a tím nabízí snazší aklimatizaci.

Po Zdeňkově zranění ti nezbylo nic jiného, než se do stěny pustit sám. Jak moc sólo výstup zmenšuje šanci na úspěch, a co to znamená z hlediska bezpečnosti? Popiš, jak výstup probíhal.

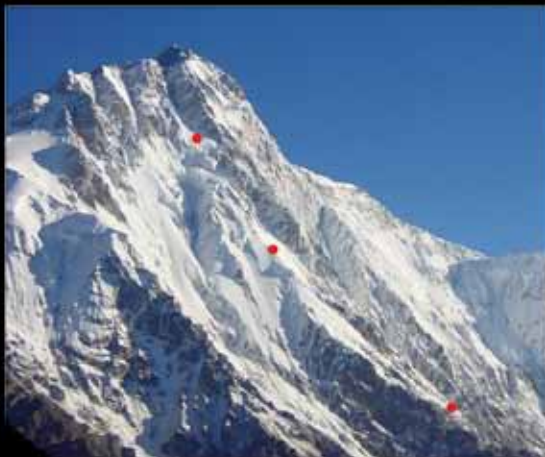
Už samotný fakt, že idea byla vylézt stěnu ve dvou alpsky, znamenal hrát si s menší procentuální pravděpodobností úspěchu. Rozhodnutí dát pokus sólo, vzniklo až z dané situace na místě. Samo sebou se tím šance uspět zase trochu snížila. Stal jsem se daleko zranitelnější vůči okolnostem, které mohou v průběhu výstupu nastat. Nicméně i tak jsem cítil dobrou příležitost. Až počasí udělalo tlustou čáru nad mým působením ve stěně. Ale s tím se v horách musí vždy aspoň v podvědomí počítat. Co se týče bezpečnosti při sólo, tak sklouznu do klišé, život je hazard a v tomto případě si jen malinko zvýším obrátky. Aby bylo jasné, ať to nevypadá, život mám skutečně rád. Jinak celý popis výpravy Wild Choice najdete v článku Interview s Alláhem včetně filmového šotiku na svých webovkách www.marekholecek.cz

8 126 m n. m.

7 200 m n. m.

6 050 m n. m.

4 800 m n. m.

**Nanga Parbat - 8 126 m n. m.
Rupalská stěna - 4 600 metrů**

**72 Petřínských rozhleden
21 Žižkovských vysílačů
4,2 El Capitánů
2,6 Eigerů
... :-)**

3 700 m - 3. bivak

2 550 m - 2. bivak

1 300 m - 1. bivak

0 m - BaseCamp

Z filmových záběrů, které jsem viděl, počasí nevypadalo bůhvíjak, ale ani úplně tragicky. Není zapotřebí počítat s více dny, s tím, že prostě nějaký den člověk zůstane ve stanu? Jinými slovy je vůbec reálné počítat se sedmidenní šňůrou slušného počasí?

Víra v možnost, že váš plán je proveditelný, je důležitá součást jakéhokoliv úspěchu. Nepouštěl jsem se se Zdenou do předem prohraného boje, ale do reálné šance, kde štěstí je platnou, i když nepředplatitelnou částí. Delší čas strávený ve stěně při alpském výstupu je limitovaný zásobami jídla, které dokáží nést při lezení a fyzickým fondem. Déle než osm dní, by bylo nejspíš pro mě fatální.

Byl jsi ve stěně ve spojení s base campem? Existovala šance, že by tě někdo ze stěny zachránil?

Ne a ne.

Netajíš se tím, že se do stěny vrátíš. Obvykle to neděláš, proč v tomhle případě ano, a kdy ti vůbec poprvé „otrnulo“ a začal jsi přemýšlet nad dalším pokusem?

Vracím se k projektům, ale většinou s delším časovým odstupem, aby uzrálo natěšení. U Nangy udělám výjimku. Už druhý den po návratu do base campu, jsem věděl, že se chci vrátit. Kdyby to šlo, tak okamžitě bych startoval znovu. Fyzicky dát tělo do kupy by trvalo tak deset dní, ale psychika už byla pro tuto výpravu vyčerpána. Nehledě ke skutečnosti nepříznivé sněhové nadílky, která panovala v horní části kopce. Pro tento rok bylo vyřešeno, nikdo, ani z druhé strany, na vršek nevylezl. Tak snad příští léto bude přátelské.

Ještě čtenářům ročenky řekni, jak trénuješ. Jak se člověk ze země prakticky bez hor vypracuje v leze s precizní technikou, která mu umožňuje valit nejvyšší hory světa. Záměrně opomímám rozměr fyzický, ten se dá asi natrénovat i v Holandsku.

První hnací silou je chuť. Do hor musí mít člověk jasně definované, proč tam jede dělat něco tak iracionálního, jako lezení v mrazu na hranici psychického a fyzického vyčerpání. Další pravidlo zní, snažit se být co nejlepší v lezecké dovednosti nejen na skalách, ale i v ledu a mixovém terénu. Pak řešíte o pár věcí méně z té hromady, která tam vždy čeká a zákonitě překvapí. Vytrvalostní fond se opravdu dá natrénovat i u nás, kde kopcovitý terén sice nedosahuje výšin Himálaje, ale pro kvalitní běh přinášející potřebnou zátěž je naprosto dostačující. Kdybych se narodil ve zmiňovaném Nizozemí, tak bych nejspíš lezl do coffeeschopu nebo trénoval jak si ustřelit hlavu, ne že bych se vydal na horolezeckou dráhu. Na závěr nezbyvá, než si vyjezdít rezistenci pro přežití, která se nedá nabířovat, případně raději dozrát do stádia, že je lepší dělat něco jiného.

Díky a ať se daří.

Také děkuji Marek

Fotografie z expedice na Nanga Parbat, archiv Marka Holečka

Foto: © Petzl

YETI™

ultralehké pěrové oblečení a spacáky

YETI Crystal Down

www.prosportshop.cz

- spacáky a karimatky YETI
- boty LOWA
- kalhoty SCHOEFFEL
- stany, batohy, karimatky a nádoby NORDISK
- trekové a nordic walking hole GABEL
- přípravky McNETT
- ponožky THORLO

prosport

Kapky vody v čočkách na závodech byly asi poslední kapkou, poté jsem se rozhodla řešit oční vadu refrakčním zákrokem. Jsem spokojená.

Lucie Hrozová
přední česká horolezkyně

Laserové korekce očních vad jsou bezpečné, zcela bezbolestné a trvají pouhých 15 minut.

810 800 009   www.lexum.cz

LEXUM
Evropská
oční klinika

Igor Koller o Tatrách

Igore, náš rozhovor se bude točit zejména kolem největšího lákadla Slovenska pro českého horolezce, a tím jsou bezesporu Vysoké Tatry. Přitom řada mladých lidí tu nikdy nebyla a možná jí dokonce považuje za nostalgickou vzpomínku starších pardů z oddílů. Zkus udělat Tatrám takovou malou reklamu pro toho, kdo tu ještě nikdy nebyl. Proč zajet právě do Tater, když Alpy jsou tak blízko?

Vysoké Tatry stále stoja, sú krásne a naše. A tým naše myslím naše pre Slovákov i Čechov, tak ako to opačne platí o „našich“ pieskoch, Adršpa-chu, Labáku atď., atď. Toto nie je len môj názor, to je skutočnosť, ktorú potvrdzujú nielen „starí pardí“, ale aj mladšie ročníky lezcov z obidvoch strán hranice. Tatry jednoducho ponúkajú dobré lezenie, v lete aj v zime, niekedy celkom špecifické tatranské. Asi hlavne v zimných trávnoto rozbitých mixoch. A ponuka sa za posledné roky rozširuje. Objavuje sa viac bouldrových oblastí,

staršie pri Zelenom plese, novšie napr. pod Žltou stenou, ktoré boli objavované minulý rok v rámci neformálnych pretekov počas jamesáckeho týždňa na Hrebienku. Tak trochu skalkárske lezenie na Ostrve pri Popradskom plese pozná asi každý. Túto kategóriu by som skôr priradil k viacdĺžkovému lezeniu športových ciest. Okrem Ostrvy možno za takéto oblasti označiť aj lezenie okolo známeho PP variantu v Malej Studenej doline či populárne Žeruchy pri Zelenom plese. Ale pravdaže hlavné je ozajstné horolezectvo, letné aj zimné. No to zimné sa skutočne dá porovnávať v najodľahlejších dolinách a v najväčších stenách Javorákov, Ladového štítu a Rumaňákov s alpským lezením. A ak by ešte niekto váhal, že prečo ísť liezť nielen do Álp, ale aj do Tatier, tak mám otázku: „Môžete v Alpách na chodníku stretnúť medveďa?“ Asi ťažko, v Tatrách určite. A to je už úplne iná romantika! Budete si na chodníkoch popískovať, pukanie konárikov od veвериček

budete vnímať úplne inak ako v Alpách. A keď ho aj náhodou nestretnete, stačí vidieť čerstvo nakadenú veľkú kopy uprostred chodníka v strede najväčšieho rovního kameňa (prосто vidieť, že medvede majú cit pre estetiku), a očakávaný pocit sa dostaví.

A co nového v Tatrách pro starého parda (myšleno zkušenosti)?

Vysoké Tatry sa za vyše dvadsať porevolučných rokov predsa len zmenili. Ranné štádium kapitalizmu sa síce nedá preskočiť a aj 20 rokov je málo, však to poznáte sami, do Švajčiarska máme ešte dosť ďaleko. Takže stále sa stretnete aj s nezmyselným vyberaním vysokých poplatkov za nestrážené parkoviská ako napr. na Bielej vode pri ceste na Chatu pri Zelenom plese. Ak k tomu prirátame celkom reálnu možnosť prísť pri týždňovom parkovaní aj o nejaké to koleso, tak je lepšie nájsť si miesto na nechanie auta niekde na sídlisku v Lomnici. Ale aj tu sa to mení, napr. v zime pri lyžiarskych strediskách sa už väčšinou parkuje zadarmo. Jeden čas sa napr. parkovalo grátis aj v celom Smokovci, to však nie je pravidlo na dlhé roky.

Čo sa týka informácií o lezeckých túrach, tu došlo za posledné roky k veľmi pozitívnemu vývoju. Po veľkom prázdne za mnohodielnou monografiou Arna Puškáša prišlo vo vydávaní sprievodcovskej literatúry k veľkej zmene. Prvou lastovičkou bol výber najpopulárnejších túr od Roba Gálfyho. Ďalšie počiny na tomto poli už boli oveľa výraznejšie s oveľa väčším prínosom. Najviac informácií nájdete na webe www.tatry.nfo.sk. A práve databáza z tohto webu dala možnosť vydaniu dvoch dielov horolezeckého sprievodcu Výber tatranských stien autorov Mariána Bobovčáka a Mariána Jacinu. Vysoké Tatry – západná časť vyšiel v roku 2010, Vysoké Tatry – východná časť tohto roku. Veľmi pekné spracovanie všetkých najdôležitejších stien a štítov, s fotografiami a technickými náčrtmi. Ja osobne si takto predstavujem dobrého sprievodcu. Ešte predtým vydal výbornú monografiu severnej steny Malého

... ale nejen o nich

Kežmarského štítu jej najväčší znalec Paľo Jackovič a podobná ešte väčšia monografia všetkých výstupov vo východných zrázoch Slavkovského štítu je prakticky hotová. Máme sa na čo tešiť. Tak už len liezť...

Mení sa aj situácia na vysokohorských chatách. Vyjadrovať sa pravdaže môžem hlavne za štyri chaty, Chata pri Zelenom plese, Téryho chata, Zbojnícka chata, Chata pod Rysmi, ktorých sme spoluvlastníkom s Klubom slovenských turistov. KST má 75% a SHS JAMES 25%, pri Chate pod Rysmi je tento pomer 60% ku 40%. Dlhé roky sme nevedeli nájsť s majoritným vlastníkom spoločnú reč, ale posledné roky sa situácia postupne zlepšovala a posledné dva roky, ako nastúpilo nové mladé vedenie KST, je spolupráca spoluvlastníkov veľmi dobrá. Verím, že to vydrží veľa rokov a to sa istotne prejaví aj na chatách samotných. Pre českých horolezcov je asi najdôležitejšia informácia o zľavách na ubytovaní na týchto chatách. Základná vec je, že členovia ČHS majú od 1. 1. 2011 rovnakú zľavu a členovia SHS JAMES a KST. A pritom žiadnu z týchto organizácií to pritom nič nestojí, hoci v predchádzajúcich rokoch ČHS časť zliav pre svojich členov refundoval. Považujeme ČHS za svojho najbližšieho partnera, preto sú tieto zľavy zakotvené v nájomných zmluvách s chatármi. Praktické naplnenie 50% zľavy na ubytovanie už také celkom ružové nie je. Zatiaľ čo na Zelenom plese nový chatár poskytuje skutočne 50% zľavu z ceny ubytovania v roku 2010 (a to je už naozaj veľká zľava), na Zbojníckej chate a Téryho chate to chápú trochu inak. Majú síce základnú cenu ubytovaniu, ktorá je dosť vysoká, a z tej poskytujú 50% zľavu. Ale zároveň poskytujú „akciové ceny“ na ubytovanie s raňajkami alebo s polpenziou, kde sa už 50% zľava na ubytovanie hľadá veľmi ťažko. Informácia o tom, že ubytovanie stojí 20 €, ale v akcii s raňajkami 17 €, je aj na pousmianie, ale skôr na nahnevanie. Považujeme to za obchádzanie nájomnej zmluvy a v roku 2012 urobíme všetko pre nápravu, aby to bolo so zľavami na chatách celkom jednoznačné.

Jaký je stav rekonstrukcie „československé“ chaty Pod Rysy? Kedy už jsem použil to označení „československé“, řekni i pár slov k její historii a proč si vlastně vysloužila tohle přívěsk.

Chata pod Rysmi je najväznejšia téma posledných rokov. Aby som vhuhol priamo do deja, tak musím povedať, že rekonštrukcia chaty je v takom štádiu, že jej výsledkom je na prvý vonkajší pohľad hotová nová Chata pod Rysmi. Vďaka sa pozrite na obrázky. Už len pre tento nový tatranský pohľad sa do Vysokých Tatier oplatí prísť.

K histórii chaty len stručne. Chata pod Rysmi v nadmorskej výške 2250 metrov je najvyššie položenou chatou vo Vysokých Tatrách. Bola postavená v roku 1933 a už vtedy boli problémy s jej umiestnením. Z rôznych dôvodov sa nakoniec postavila dosť hlboko pod Sedlom Váhy obkolesená zrázmi Rysov a Českého štítu. Na mieste, kde je ohrozená snehovými lavínami a kde je každý rok mnoho mesiacov zasypaná snehom. Chata prešla väčšími prestavbami v rokoch 1954 a 1977, niekoľkokrát bola poškodená snehovými lavínami a jej stavebnú časť silne nahľodával zub času a tvrdé miestne podmienky. Ničivá lavína v januári 2000 chatu vážne poškodila a definitívne rozhodla, že chata potrebuje zásadné riešenie, pretože súčasný stav je dlhodobou neudržateľný a nedá sa riešiť čiastočnou rekonštrukciou. Odvtedy uplynulo neuveriteľných desať rokov, kým sa chata začala stavať. Nepísal by som neuveriteľných, ak by to nebolo desať rokov snáh o záchranu tejto populárnej a potrebnej chaty, desať rokov jednaní, bojov s byrokraciou a úzkoprsými postojmi, desať rokov nádejí, entuziazmu, ale aj veľkých sklamaní a rozčarovaní. Desať rokov, v ktorých sa mnoho ráz premrhali priaznivé podmienky pre realizáciu optimálneho riešenia. 15. júna 2010 sa však nakoniec začalo stavať.

Dva roky výstavby máme za sebou a o doterajšom výsledku som už písal na začiatku tohto odstavca. Takže celkom ružový prvý pohľad. Pôvodne sme chceli mať chatu skolaudovanú do 31. 10. 2011. To sa nepodarilo tak z technických, ako

aj z finančných dôvodov. Obidva roky ovplyvňovalo výstavbu počasie, v 2250 metroch sú naozaj extrémne vysokehorské podmienky. Mnoho vecí sa riešilo za pochodu, samozrejme vždy, keď išlo o vylepšenie kvality stavby, tak sme súhlasili, aj keď bolo jasné, že to bude stáť viac peňazí. Veľa sa vykompenzovalo sponzorskými darmi a cenami stavebných materiálov, aj tak je to ale v súčte viac, ako bolo v rozpočte. Vývozy helikoptérou sa nedali presne odhadnúť, aj tu je navýšenie rozpočtu, ale tie vývozy a zvozy sa jednoducho naozaj uskutočnili. Z technického hľadiska sa ešte musí doriešiť odpadové hospodárstvo, ktoré nebolo dotiahnuté ani v projekte, ani plne zohľadnené v rozpočte, rovnako protipožiarna ochrana. Z celkového pohľadu na financie sme zatiaľ na výstavbu minuli celú štátnu dotáciu vo výške 254 365 €, celkový rozpočet bez navýšenia bol 516 805 €. Celkové doterajšie priame náklady na výstavbu boli 440 453 €, takže spolujavitelia museli zo svojich zdrojov vykryť 186 088 €, z čoho je 40 percentný podiel SHS JAMES 74 435 €. To je obrovská suma skoro dva a pol milióna korún, na ktorú sme použili poctivo vytvorenú rezervu spolku za posledných veľa rokov. ČHS hospodári s väčším objemom financií, ale rádovo podobnými, tak si asi všetci viete predstaviť, aký zásah do financií spolku výstavba Chaty pod Rysmi znamená. Pred pár týždňami som do nášho Horolezca písal, že na dokončenie chaty bude potrebných ešte asi 110 000 €, pred pár dňami po presnejšom vyhodnotení situácie hlavným dodávateľom stavby to vyzeralo na ešte o zhruba 40 000 € viac, takže SHS JAMES potrebuje dať ešte dokopy okolo 60 000 € svojho podielu. Aj preto je finančná pomoc veľmi dôležitá, aj tá doterajšia, aj tá budúca. Doteraz takto získal náš spolok okolo 12 600 €, z ktorých je veľkým podielom dar ČHS vo výške 3 700 € ešte zo zbierky na pomoc Rysom tesne po páde lavíny v roku 2000. Na začiatku bola k Chate pod Rysmi otázka, prečo je táto chata najviac „československá“ zo všetkých tatranských chat. No celé Tatry sú československé, na Rysoch si objednáva odlietové akcie asi najviac klubov z českých krajín.

A istotne na to má vplyv aj legendárna postava chatára Viktora Beránka, ktorý mimochodom obrovským dielom pomáha výstavbe chaty. Ak ešte k týmto skutočnostiam prirátam vyššie spomínané zľavy na chatách pre členov ČHS, tak hádam aj to sú dôvody, pre ktoré dúfam, že českí horolezci ešte aj finančne dokončeniu Chaty pod Rysmi pomôžu.

Jako předseda Jamesu máš hodně blízko i k jednáním s ochrannou přírodou. Jaká je situace v tomto ohledu? Zejména co se týče bivakování, skialpů... Jak by se měl vlastně správně prokázat člověk oprávněný ke kontrole dodržování pravidel? A ještě možná s tím

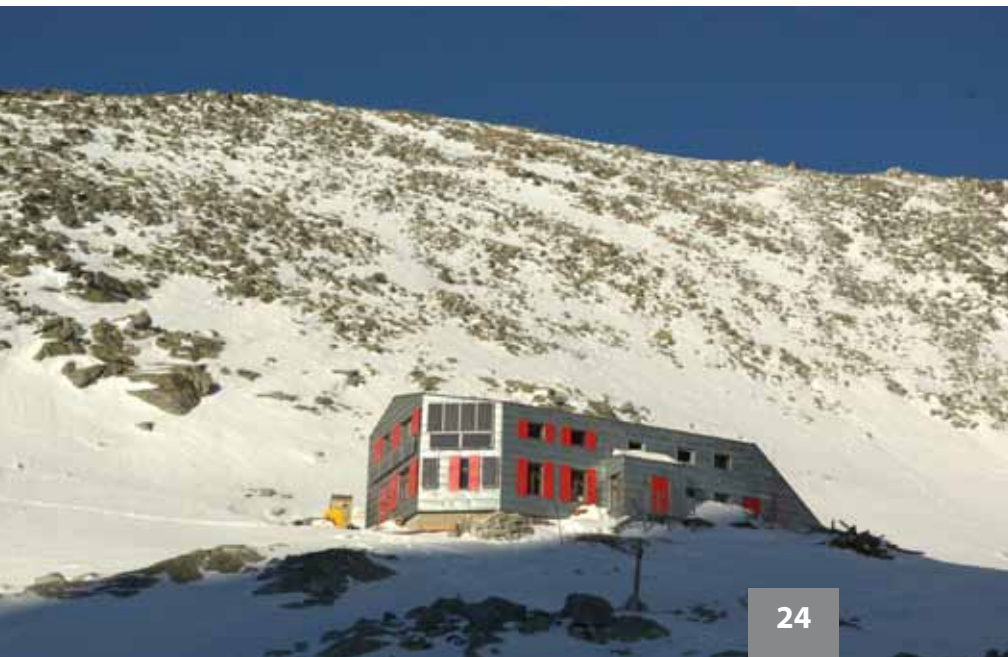
souvisí taková podotázka, nejen návštěvník Tater se bohužel setkal s arogancí vůdců, kteří si do hor berou klienty (což rozhodně není fenomén pouze Tater). Existuje nějaký návod, jak se v těchto případech chovat nebo dokonce nějaké túry, kterým je lepší se v nějakém období vyhnout?

Ochranári a prístup do lezeckých oblastí, tak to je obrovský balík práce a problémov, taký nikdy nekončiaci príbeh. Pre spolok a jeho členov ale životne dôležitý. A prítom v takomto veľkom rozsahu ho nepoznajú nikde na svete iba v našich stredoeurópskych postkommunistických krajinách. Na jednej strane systematická práca spolku a jeho Komisie pre ochranu prírody prináša čiastočné úspechy a celkovo sa prístup do lezeckých oblastí vylepšuje. Na druhej strane sa nedarí zásadne zmeniť prístup štátu k tejto problematike a zmenšiť neuveriteľnú byrokráciu v tejto oblasti. Aj niektoré konkrétne veci sú okamžite neriešiteľné, ako napr. dlhoročná snaha o zmenu Návštevného poriadku (NP) TANAP-u, od ktorého sa odvíjajú odpovede na mnohé Tvoje otázky. Tu je asi najviac v rozpore s platnou legislatívou skialpinizmus alebo radšej horské lyžovanie vo Vysokých Tatrách. Na vysvetlenie k tomu skialpinizmu, ten sa snažíme riešiť ako jednu z horolezeckých disciplín odohrávajúcu sa v horolezeckom teréne, kde má z hľadiska ochrany prírody to isté postavenie, ako ostatné horolezectvo. Voľný pohyb na lyžiach v horskom teréne, ktorý označujeme ako horské

lyžovanie, je v Tatrách značne obmedzený priestorovo aj časovo a povedzme si na rovinu, tieto zátky sa porušujú a sú čiastočne akceptované aj orgánmi ochrany prírody. Už pred pár rokmi sme so zástupcami Správy TANAP-u spolupracovali na vypracovaní nového návrhu NP TANAP-u, kde bolo horské lyžovanie prijateľne riešené. Lenže schválenie nového NP je v nedohľadne. Z tohto dôvodu sme na jar tohto roku po dohode so Správou TANAP-u požiadali o výnimku. Krajský úrad životného prostredia v Prešove ju na spoločnom rokovaní označil ako nepriechné riešenie a navrhol riešiť areály pre horské lyžovanie. Tak sme na jeseň skúsili túto cestu a o KÚŽP sme sa dozvedeli, že areály sa dajú riešiť len v novom NP TANAP-u... Takže začarovaný kruh a okamžite sme na veľké iniciatívy v tomto smere rezignovali a život bude zatiaľ pokračovať čiastočným nedodržiavaním legislatívy, ale zodpovedajúcim tomu, čo je v novom návrhu NP. Tak neviem, či je to na smiech alebo na plač, ale žijeme na Slovensku.

Čo sa týka bivakovania v Tatrách, tak tu zase treba otvorene povedať, že túto vec musíme akceptovať a nejaké týždňové pobyty v Autobuse na Žabích plesách musíme nechať histórii. V tomto prípade majú aj ochranári svoju pravdu, vieme sami, akí jedinci sa v našej horolezeckej pospolitosti vyskytujú. Tatry ozaj nie sú celkom Alpy, nástupy nie sú celodňové a s núdzovým bivakom aj keď nie je presne v súlade s platnou legislatívou, nikdy nebol problém.

Kontrolovať dodržiavanie NP TANAP-u môžu len oprávnené osoby, čiže členovia Stráže ochrany prírody. Občas sú v tomto smere iniciatívne aj iné skupiny v Tatrách, ale nemajú na to oprávnenie. Čo sa týka konfliktov s horskými vodcami na známych normáľkach na Gerlach, Vysokú či Lomničák, tu treba povedať, že síce nemajú právo nikoho kontrolovať, ale NP TANAP-u povoľuje len lezenie na cestách s obťažnosťou v stupni III a vyššie. Jednoducho povedané vysokohorská turistika je v Tatrách zakázaná a spomínané normáľky môžeme oficiálne používať len na zostup po vylezení horolezeckej cesty v spomínanom stupni obťažnosti. V praxi to pravdaže vyzerá tak, že na nejakej túre v stupni II+ v menej exponovanom kúte Tatier nie sú žiadne problémy, tak na Gerlachu k tým konfliktom dochádza. V novom návrhu NP je to čiastočne riešené, sú tam vyhradené túry pre vysokohorskú turistiku, aj keď ich je málo. Ale NP platí rovnako pre horských vodcov s klientom ako pre ostatných organizovaných horolezcov. Tak keby vstúpil v platnosť, bol by to veľký pokrok. Len je tu ešte to keby...

Téma veselejší. Co se v poslední době přelezlo v Tatrách zajímavého a řekněme posunulo vývoj tatranského lezení kupředu.

V Tatrách sa celkom veľa liezlo, ale hovoriť o posune vývoja tatranského horolezectva sa istotne nedá. Pekne to napísal v poslednom Horolezcovi skutočný znalec tejto problematiky Miro Peťo, ktorý patrí posledné roky k našim najúspešnejším reprezentantom. Jetstream na Jastrabke stále nemá slovenský prelez, žiadne odvážne freesólo na Lomnici či nejaká nová A5. Toto sú zrejme podľa Mira Peťu výzvy, ktoré treba v Tatrách riešiť. Najhodnotnejšie veci sa vyliezli v zime. K nim bezpochyby patrí voľné drytoolové prelezenie Centrálného kútu na Galérii Ganku a opäť ho raz slovenským lezcom vyfúkli naši českí priatelia Dušan „Stoupa“ Janák a Pavel „Bača“ Vrtík. V našich vyhodnotených výstupoch dostal Bronzovú karabínu (zodpovedá Čestnému uznaniu) Dino Kuráň, ktorý v doprovode Joža Santusa urobil prvé voľné prelezenie Pravého komína (pôvodne 5, A2 od Maroša Mareka a spol.) na Vežu Železnej brány, OS za M7-. Tým hodnotením sa nedajte myliť, je to riadna vražda a som si istý, že je minimum lezcov, ktorí by to dokázali takto preliezť. Takže uvidíme, čo prinesie Tatrám tento rok.

Jak se obecně daří slovenskému horolezectví? A jak tobě?

Myslím, že slovenské horolezectvo má za sebou po dlhšej dobe celkom zaujímavú a pestrú horolezeckú sezónu 2011. Celkom 9 ocenených výstupov, z toho šesť Bronzových karabín a tri Strieborné karabíny, to sme tu dávnejšie nemali. Chýba síce najvyššia kvalita, nemáme žiadneho Adámka, čo by dal 9b na skalkách, chýba tvrdý dlhý alpský výstup v zime, mixe či ľade, rovnako asi nemôžeme očakávať najbližšiu dobu nejakú bombu v Himalájach. Ale je tu celkom silný potenciál mladších talentovaných lezcov a verím, že aj starším sa ešte zadarí urobiť špičkový výkon. Z tých Strieborných karabín je výborný osobný výkon Jana „Smola“ Smoleňa v obrovskej stene Ketilu v Nórsku. Veľmi som sa potešil voľnému prelezu Erectissimy na Cima Grande Mirom Peťom a Stoupom. Bolo to také super pokračovanie vydarených osláv 90 rokov JAMES-u, kde bol Dušan Janák hosťom a tu sa dali s Mirom dokopy. A radosť mám aj z takejto česko – slovenskej dvojky, však sme v podobných s Jindrom Šustrom či Standom Šilhánom vyliezli naše najlepšie cesty. Miro Peťo má v sebe schopnosti vyliezť najväznejšie alpské veci, je to už len v hlave a výbere správneho cieľa. No a najväčším prínosom posledných dvoch rokov sú výkony Paľa

Rajčana v ľadovom a drytoolovom lezení. Pred pár rokmi neznámy chlapec z Kremnice pôsobiaci viac rokov v severnom Taliansku je zrazu vo svetovej špičke v tejto oblasti lezenia. Jeho zimná sezóna bola vynikajúca, cesty M11 až M13- dával ako na bežiacom páse. A nielen športové cesty ako Law and order, M13 alebo prvé voľné prelezenie Dolasily, M13-, ale aj klasiky a viacdĺžkové cesty - Jedi master, M11, Wl6, Empire strikes back M11-, Wl6, Illuminati M11+, Wl6+. Na letné lezenie má skrz práce menej času, ale je len otázkou výberu cesty a priaznivej zhody ďalších okolností, kedy dá nejakú dlhú alpskú dardu. Pravdaže najdôležitejšie je, aby všetci pri týchto extrémoch v zdraví prežili, ale ja sa celkom optimisticky teším na to, čo prinesie nášmu lezeniu rok 2012.

No a ako sa darí mne osobne? Tak tu už odpoveď nie je veľmi optimistická. Naozaj sa tie problémy v posledných rokoch nakopili, tak na Jamese, ako aj v súkromnom živote. O tom, čo riešime v jamesáckom spolku, som už písal v predchádzajúcich riadkoch. Je to hlavne dostavanie Chaty pod Rysmi, čo je aj mojou veľkou osobnou výzvou, potom budeme musieť skonsolidovať financie spolku, lebo Rysy nás dostávajú na nulu. Na stole faktúry za asi 65 tisíc eur, z toho je jamesáckych 40%, ešte

ďalších asi 150 tisíc potrebujeme na dokončenie chaty, to je pre spolok ďalších 60 tisíc eur, tak toto mám v hlave 24 hodín denne. K tomu sa posledné tri roky každý deň so ženou staráme o takmer imobilnú babku. Zdravie tiež celkom pekne hapruje, tak na väčšie výstupy v Alpách či Dolomitoch to naozaj veľmi nevydáva. Ale stále leziem do tých 8, občas sa aj 8- zadarí na prvý pokus, vďaka Vertigu nemám v lezení veľké prestávky, za čo som veľmi vďačný, to ma udržuje pri relatívne normálnom živote. A pravdaže stále verím, že sa ešte rozrobené projekty a aj nejaké nové podarí dokončiť. Aspoň hlava starého, no stále pubertálneho horolezca si to myslí, aj keď telo a lekári hovoria niečo trochu iné. Takže istotne chceme s Ďurim Švingáлом dotiahnuť veľkú cestu Via Edita až na vrchol Marmolady. Lebo keď už nebudem mať v hlave žiadne plány, tak to by bol koniec, a platí to rovnako o horolezectve, ako aj bežnom živote. Prajem všetkým, aby ste tie plány stále mali a aby sa vám ich čo najlepšie darilo naplňať!

Igor Koller

v textu použity fotografie z rekonštruovanej Chaty pod Rysy, archiv Igora Kollera, ilustrační foto Vysokých Tater, Jan Srp

Text neprošel jazykovou korekturou.

V létě se v italském Arcu konalo MS v lezení na umělé stěně. Stalo se bezesporu velmi důstojnou vizitkou sportu, který má našlápnuto do rodiny olympijských kruhů. A v duchu této myšlenky proběhl i zahajovací ceremoniál v Arcu. Velkolepá show s nástupem jednotlivých pořadatelských zemí. Celkem jich bylo 51 a v ne celých dvou závodních týdnech se na MS předvedlo téměř 250 sportovců. Soutěžilo se celkem ve třech základních disciplínách – lezení na obtížnost, boulderingu a v lezení na rychlost, dále pak v kombinaci a neoficiálně také v tzv. duelu, kdy se na poměrně obtížné trase utkají paralelně dva aktéři, a o výsledku rozhoduje čas. Arco hostilo též sportovce se zdravotním postižením, kteří se v různých stupních postižení také „rvali“ o tituly mistra světa. Naše výprava byla poměrně početná. Vedle favoritů dostali šanci také mladíci a rozhodně se ve startovním poli neztratili. Celkově naše výprava získala 3. místo v pořadí národů, což je obrovský úspěch! Jednotlivé disciplíny pak dopadly z pohledu českého týmu následovně (závodníci umístění ve finále nebo semifinále):

📍 Tomáš Binter mladší, MS 2011
foto Monika Brkalová

Obtížnost muži:

Adam Ondra 3. místo,

Obtížnost ženy:

Tereza Svobodová 26. místo,

Bouldering muži:

Adam Ondra 2. místo
Martin Stráník 7. místo,

Rychlost muži:

Libor Hroza 5. místo,

Kombinace muži:

Adam Ondra 1. místo

Duel muži:

Adam Ondra 1. místo

Kombinace a duel žen se odehrál bez české účasti, stejně tak soutěže tělesně postižených sportovců.

Jak hodnotí své účinkování na MS náš nejuspěšnější zástupce Adam Ondra?

Hodnotím ho jako úspěch, i když jsem svých cílů nedosáhl. Důležité je, že jak v boulderingu, tak v obtížnosti, jsem odvedl více méně to nejlepší, na co jsem v té chvíli měl, a nemůžu se vymlouvat na nepřízeň štěstěny. Pro příště víc trénuvat, nebo spíše lépe a chytřejší trénuvat.

Adam Ondra, MS 2011
foto Tomáš Binter ml.

Adame, jakou má podle tebe váhu vítězství z kombinace?

Možná to zní jako bláznovství, ale za sebe říkám, že pro mě má hodnotu malou. Myslím, že pro málokoho to byl opravdu cíl, všichni si tam jedou buď tvrdě za jednou disciplínou, nebo si jen tak zazávodit ve všem, a třeba to v jedné vyjde na dobré umístění. Je to jenom takový příjemný bonus, který samozřejmě potěší, ale ten pravý cíl je jinde. Navíc se mi příliš nelíbí systém hodnocení, který nemusí nutně ukazovat všestrannost. Příliš se zvýhodňují vítězství nad stabilně dobrými výsledky ze všeho. Vítěz jedné disciplíny má vcelku dobrou šanci na vítězství celkové, pokud se nenajde někdo, kdo je dvakrát na bedně ve dvou disciplínách.

Co udělat pro to, aby bylo další rok zlato i z nějaké jednotlivé disciplíny?

Podle mého vnímání jsem letos pro zlato z obtížnosti udělal vše, co jsem mohl nebo, lépe řečeno, co jsem byl ochoten obětovat a z výsledku jsem trochu rozčarován. Poslední dva měsíce jsem trénoval prakticky pouze na stěně a pouze vytrvalost, a to tvrději než kdy předtím, přesto jsem po dvou měsících necítil žádné zlepšení, a to ani po důkladném odpočinku a paradoxně se mi

zadařilo lépe v boulderingu, na který jsem celou tu dobu sáhl jedno jediné odpoledne. Pro příště se určitě musím trénovat uvážlivěji. Už vím zase o trochu lépe, jak funguje moje tělo, a snad mi to příště pomůže v tréninku. Obtížnost je pro mě královskou disciplínou v lezení a vždy zůstane.

👉 *Libor Hroza (vlevo), MS 2011*
foto Tomáš Binter ml.

Na několik postřehů jsme se zeptali i Libora Hrozy. Ten byl těsně po závodu hodně zklamáný. Jak s odstupem času hodnotí své účinkování na MS a co si myslí o závodu a jeho organizaci obecně?

Jsem spokojený i s pátým místem, i když po kvalifikaci jsem si říkal, že na stupně vítězů se určitě dostanu. Nevadí, příští MS čeká... Úroveň závodů pořádaných v Arcu je vždy velmi vysoká, myslím, že pořadatelé se vytáhli i tentokrát.

Martin Stráník, MS 2011, foto archiv M. Stráníka

Třetím naším účastníkem, který dal o sobě na MS výrazně vědět, byl Martin Stráník. Muž, který se může pyšnit i stříbrnou medailí z MS, se letos po delší odmlce vrátil do širší světové špičky v boulderingu a hned dvakrát „řukal“ na brány finále. Jak on hodnotí své sedmé místo z MS v Arcu?

Se sedmým místem jsem maximálně spokojený, i když nepostoupení do finále nakonec trochu zamrzelo, stačilo málo. Po umístěních v předšlém roce jsem od sebe neměl žádná očekávání a jenom si závody užíval, bojoval s boulderovými problémy. A možná právě proto se mi nakonec lezlo „lehce“ a dosáhl jsem pro mě nečekaného umístění.

Co jsi v poslední době změnil v tréninku a co ti ještě chybí, aby příště vyšlo i to finále?

Změna žádná neproběhla, spíš tím, že se v Brně vytvořila skvělá sparringová parta - Suk, brácha, Nevělik, Chvála -, tak se člověk na každý trénink hodně těší, motivace je obrovská. Dalším plusem je rozhodně také větší množství času stráveného na skalách, kde opět stoupá motivace do tréninku a člověk se stává komplexnějším. Chybí určitě ohebnost a technika, tam toho musím hodně dohnat.

Chceš se nadále specializovat na bouldering nebo tě uvidíme na světových kolbištích i s lanem? Plánuješ objet více SP?

Momentálně se chci soustředit maximálně na bouldering, s lanem zalezu jen na našem písečku, ale na nějaké velké závody to nevidím. Co se týče SP, tak momentálně mi mnohem více vězí v hlavě projekty na skalách, takže hlavně přednost budou mít skály. Pokud budu cítit formu tak na SP, které budou blízko, pojedu.

Tereza Svobodová, MS 2011
foto Monika Brkalová

Kromě fantastických úspěchů sportovních se české horolezectví dočkalo i na poli mediálním, když dokument „Film Arco 2011 World Championship – v patách české výpravě“ koprodukovaný ČHS zvítězil ve své kategorii na festivalu SPORTfilm Liberec 2011. Film autorky Moniky Brkalové byl tímto vítězstvím automaticky nominován na mezinárodní festival Sport Movies and TV 2011, odkud si odvezl cenu „Mention d’Honneur“ v kategorii „Documentary – Great Champion“. Tento významný festival sportovních filmů a pořadů konaný v italském Miláně uznává i Mezinárodní olympijský výbor, jehož členové zasedají v porotě.

Vyhlášení vítězů na festivalu „Sport Movies and TV 2011“

PRO VÝKON A POHODU
Vybírejte z 1000 výrobků

AG14 - čepice GORE-TEX®
100% merino vlna
úprava NanoTech

MW13 - maska
WINDSTOPPER® SoftShell

AW36 - čepice
WINDSTOPPER® SoftShell

NOVINKA

RW10 - rukavice
WINDSTOPPER® SoftShell

DW26 - kukla
WINDSTOPPER® SoftShell

DW25 - kukla
WINDSTOPPER® SoftShell

SW01 - nákrčník
WINDSTOPPER® SoftShell

AW20 - podhelmovka
WINDSTOPPER® SoftShell

D17 - kukla pod helmu
z elastického fleecu TECNOSTRETCH®

Již 21 let se specializujeme na výrobu sportovních čepic a svetřů. Z toho 15 let používáme v našich výrobcích unikátní membrány WINDSTOPPER® a GORE-TEX®, které Vás ochrání před podchlazením. www.kama.cz

SCARPA®
NESSUN LUOGO È LONTANO™

SKIING

MOUNTAIN & CLIMBING

TREK & TRAIL

LIFESTYLE

Dovozce pro ČR: **ALPSPORT s.r.o.** www.scarpa.cz +420 596 122 441

MAESTRALE

THE WIND OF
CHANGE
WELCOME
TO THE FUTURE

MAKAK

Lezecké stěny
a chyty

info@makak.cz
tel: 483 318 359

www.makak.cz

Dneska stálo za to si přivstat.

Cestovní pojištění UNIQA

- Výhodné batěly pojištění
- Bohaté asistenční služby
- Jednoduché sjednání
- Nepřetržitá asistence

UNIQA

www.uniqa.cz

Pojišťovna UNIQA, a.s., nabízí členům ČHS cestovní pojištění, které poskytuje ochranu při provozování horolezectví, skialpinismu a dalších outdoorových sportů. Jeho součástí je pojištění léčebných výloh, asistenčních služeb i záchranné práce např. v horách.

The Adidas logo, consisting of three white stripes above the word "adidas" in a white, lowercase, sans-serif font, is centered at the top of the page against a black rectangular background.A climber in a red jacket and orange helmet is ascending a snowy mountain peak. The climber is wearing a large black backpack and is secured with ropes. The background shows a vast, snow-covered mountain range under a clear blue sky with some light clouds. Another climber in a pink jacket is visible in the distance on the right.

all passion

jen my dva

Další romantické zimní toulky? Nic pro Michi Lerjena a Denisu Wenger, kteří dávají přednost hřebenu Furggen na Matterhornu. A další věcí, která je spojuje, je vybavení TERREX™.

[adidas.com/outdoor](https://www.adidas.com/outdoor)

přidejte se k nám na
[facebook.com/adidasoutdoor](https://www.facebook.com/adidasoutdoor)

Lezecký park Alkazar

Součástí koncepce Českého horolezeckého svazu je i budování „lezeckých parků“. Název samotný vybrala horolezecká veřejnost jako ekvivalent k výrazu „Klettergarten“, užívanému v alpských zemích. Naše tuzemské „parks“ chtějí, stejně jako alpské „zahrady“, nabízet zejména dobře zajištěné výstupy nižších a středních stupňů obtížnosti ve snadno přístupných skalních terénech, které jsou situovány zejména v rovinatém terénu, kde nehrozí například pád dětí někam do hlubiny. Lezecké parky však nabídnou více – zázemí pro lezce i nelezce, nějaké jednoduché cvičební náčiní, případně další atrakce v závislosti na lokalitě.

Historicky první lezecký park vybudovaný Českým horolezeckým svazem vznikl v lomu Alkazar v Českém krasu, asi tři kilometry od Berouna. Alkazar je v posledních letech velmi oblíbenou lezeckou oblastí a řada lezců, znajících do té doby pouze umělou stěnu, se tu seznamuje poprvé s lezením na skále. Lokalita je taktéž hojně navštěvovaná nelezci, kteří si zde utvářejí představu o tom, co je to vlastně horolezectví mimo horský terén. Řada lidí však rizika lezení ve výškách podceňuje a v nedávné minulosti zde došlo k velmi vážným úrazům jak v řadách lezců, tak u ostatních návštěvníků. Lezecký park Alkazar měl proto od začátku ambici nabídnout všem zajímavou zábavu, ale i poučení. Pro lezce tu byly

vytyčeny nové, velmi bezpečně jištěné výstupy, vhodné také pro děti, je zde i jednoduchý trenažér pro nácvik pádů. Všichni jistě ocení možnost protažení těla na jednoduchém cvičebním nářadí (hrazdy, bradla, kladina), posezení na kamenných „židlích“ či kamenný „stůl“ nebo jediné oficiálně povolené ohniště v této lokalitě. To vše je doplněno srozumitelnými informačními tabulemi. Lezecký park by v tomto rozsahu nemohl vzniknout bez podpory generálního partnera projektu, kterým je Era.

Fotografie Srbsko, autor Karel Hegr

Český horolezecký svaz

Český horolezecký svaz představuje své mediální partnery:

www.lezec.cz

everest

lidé & HORY

hory/info
www.horyinfo.cz

HORY - SKÁLY - ADRENALIN

www.pohora.cz